

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water

Datum : 22 november 2011
Uw kenmerk : **2011RGW144**
Ons kenmerk :
Contactpersoon : Ilse van den Berg
E-mail : ilse.van.den.berg
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2584
Bijlage(n) :

Onderwerp: Sluiten PNB-subsidieregeling voor aankopen natuurterreinen

Voorgestelde behandeling: ter kennisname

Geachte dames en heren,

Inleiding

Wij hebben onlangs besloten de PNB¹-regeling voor aankopen natuurterreinen in te trekken, om gehoor te geven aan een sommatie van de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (kortweg VGG). Tevens is een brief verzonden waarin is aangegeven dat de provincie geen gronden om niet of onder de marktwaarde doorlevert aan de terreinbeherende organisaties (de zgn. TBO's, i.c. Natuurmonumenten en het Utrechts landschap) indien en voorzover dit in strijd is met de staatssteunregels van de Europese Commissie. Dit was ook onderdeel van de sommatie. In deze statenbrief brengen wij u op de hoogte van de recente ontwikkelingen.

Voorgeschiedenis

Sinds 1993 is de rijks PNB-regeling voor aankopen natuurterreinen van kracht. In 2008 hebben de provincies de verantwoordelijkheid over de regeling gekregen. De regeling is nooit door het voormalige ministerie van LNV aan de Europese Commissie (kortweg EC) voorgelegd voor een staatssteuntoets. Men ging ervanuit dat de terreinbeherende organisaties geen ondernemingen waren maar een overheidstaak uitvoerden in het beheer van natuurterreinen en er zodoende geen sprake was van staatssteun.

In december 2008 heeft de VGG een klacht ingediend bij de EC: er zou bij de PNB-regeling sprake zijn van ongeoorloofde staatssteun omdat alleen Natuurmonumenten en de provinciale Landschappen gebruik kunnen maken van de regeling. Naar aanleiding van de klacht en als uitwerking van het zogenaamde Linschotenberaad heeft het ministerie een nieuwe PNB-regeling gemaakt, die voor een ieder beschikbaar is. Deze regeling is op 13 juli 2011 door de EC goedgekeurd. Tevens heeft de EC in haar beschikking aangegeven dat zij natuurorganisaties beschouwd als ondernemingen.

Op 19 september 2011 zijn er schriftelijke vragen ex art. 47 RvO gesteld door de heer G.H.J. Weierink van de VVD inzake terreinbeherende organisaties. Aanleiding was berichtgeving in de Telegraaf. Op 11 oktober jl. heeft u van ons een brief ontvangen ter beantwoording van de vragen.

Aanleiding

In reactie op de beschikking van de EC heeft de VGG alle provincies via de firma Stibbe op 2 september jl. een brief gestuurd waarin zij ons sommeert een moratorium af te kondigen over de verstrekking van aankoopsubsidies onder de huidige subsidieregeling en de doorlevering van gronden om niet of onder de marktprijs aan de TBO's. Op 18 oktober jl. heeft zij daar per brief aan toegevoegd een kort geding te zullen aanspannen als wij niet binnen twee weken inhoudelijk reageren. Hierna

¹ PNB staat voor subsidieregeling Particuliere Natuurterreinbeherende organisaties

hebben wij per 17 november jl. de PNB-subsidieregeling stopgezet. Op 14 november jl. heeft de VGG een laatste brief gestuurd, met daarin het verzoek om ook te bevestigen dat de provincie geen gronden om niet of onder de marktwaarde doorlevert aan TBO's. Hiertoe is op 28 november jl. een brief uitgegaan van deze strekking.

Naar aanleiding van de sommatiebrieven en de uitspraak van de EC dat natuurorganisaties ondernemingen zijn, hebben de gezamenlijke provincies, na juridisch advies van de firma AKD, besloten gehoor te geven aan de sommatie. Tevens wordt overwogen bezwaar aan te tekenen bij het Europese Hof tegen de uitspraak van de EC dat natuurorganisaties ondernemingen zijn. Tot slot wordt gekeken of het mogelijk is om met de VGG in gesprek te gaan. Er ligt immers een gezamenlijk belang: het realiseren van de ecologische hoofdstructuur onder dezelfde voorwaarden voor zowel particulieren als TBO's.

Essentie / samenvatting:

Om te voorkomen dat de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters (kortweg VGG) een kort geding aanspant tegen de provincie Utrecht hebben wij de huidige PNB-regeling voor aankopen natuurterreinen per 17 november jl. ingetrokken. Tevens hebben wij per brief bevestigd dat de provincie geen gronden om niet of onder de marktwaarde doorlevert aan de TBO's, indien en voorzover dat in strijd is met de Europese staatssteunregels.

De nieuwe Subsidieregeling voor Grondverwerving ten behoeve van natuurbehoud zal in de loop van 2012 door ons worden vastgesteld als uitvoeringsverordening van de Algemene Subsidie Verordening, nadat het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur is vastgesteld en uitgewerkt.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Door de regeling stop te zetten, kunnen geen nieuwe aanvragen meer worden ingediend voor subsidiëring van aankopen van natuurterreinen door TBO's. Ook natuurgronden die in bezit zijn van Bureau Beheer Landbouwgronden (juridisch eigendom) en de provincie (economisch eigendom) worden de komende maanden niet doorgeleverd aan de TBO's. Tevens wordt een kort geding afgewend.

Financiële consequenties

Er worden op dit moment geen financiële consequenties voorzien.

Vervolgprocedure/voortgang

Zodra er meer duidelijkheid is over de uitwerking van het onderhandelingsakkoord decentralisatie natuur, zal de nieuwe kaderregeling worden uitgewerkt in een provinciale verordening en kan er weer subsidie worden verleend.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Kennisnemen van het intrekken van de PNB-regeling en de stand van zaken rond de klacht en sommatiebrief van de Vereniging Gelijkberechtiging Grondbezitters.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, H. Goedhart